

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — III. Negyedévre . . . 3 kor. — III.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — III. Negyedévre . . . 4 kor. 50 III.

Felolvas szerkesztő és lapfőnöke:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Eledermána-palota, földszint, az udvarban hátul.

Válságos helyzet.

Apponyi — Széll — Fejérváry konfliktus.

— Uj ellenzék —

Napok óta a legkülönbözőbb hírek járják be a sajtót és ennek révén az országot, hogy a kormánypártban miféle harcok dűlnak a katonai javaslatok körül. Abban a helyzetben vagyunk, hogy beavatott és feltétlenül hiteles forrásból merített tiszta képet adhassunk a történekről.

Gróf Apponyi Albert e hó elején emlékiratot adott a miniszterelnöknek, melyben a katonai javaslatokkal szemben álláspontját kifejti.

Gróf Apponyi ugyanis annak idején kieszközölte az eredeti póttartalékos javaslat visszavonását. Akkor csak szóbeli tárgyalások folytak, melybe semmiféle program nem játszott bele.

Azóta hozták az új javaslatokat, melyek anyagilag nem kevésbé súlyosak, de azért Apponyi és elvtársai most nem riadnának vissza az anyagi áldozatoktól, ha viszont a nemzeti aspirációk kielégítést nyernének. Gróf Apponyi ezuttal nem kívánja a ja-

vaslatok visszavonását. Hanem azt akarja, hogy a magyar nemzet régi óhajai a hadsereg terén annyira érvényesűljenek, a mennyire törvényeink keretében lehetséges.

Apponyi gróf memoranduma több sürűen írott ivre terjedő memorandum, melyben a nemzeti katonai követelmények benne vannak.

Apponyi ebben a tekintetben korántsem áll egyedűl, hanem régi párthivei s sőt több más kormánypárti képviselő és a mi a legérdekesebb, az ó-szabadelvíiek egy része is, teljes szolidaritásban áll vele; tudomásunk szerint erre vonatkozólag írásbeli megállapodás is létezik és Apponyit mindazok, kik nem régebben a megfelelő dokumentumot aláírták, feltétlenül követni fogják.

Teljesen alaptalan az a hiresztelés, hogy Apponyi követelményeinek megtagadása esetén a mandátumáról is lemondana. Apponyi teljesen tisztában van fellépésének követelményeivel és ezeknek a legvégsőbb hártárig aláveti magát.

Ebből a felfogásból kifolyólag Apponyi, ha a megegyezés nem sikerűl, a házelnökségről le-

mond, de a mandátumról éppenséggel nem; sőt ellenkezőleg, egészen nyíltan fog a küzdterre lépni és első sorban már holnap, szerdán este a kormánypárt értekezletén fogja kifejteni kívánságait és ha ott nem reussál, a Házban felveszi a harcot a honvédelmi miniszter javaslataival szemben.

Eddig a hosszú tárgyalások daczára még semmiféle közeledés nincsen, Fejérváry határozottan merev katonai és Apponyi nemzeti álláspontja között. Az ellentét természetesen élesíti és fokozza az az örökké lappangó gyűlölség, melyvel Apponyiék és Fejérváryék egymás ellenében viselkednek.

Széll Kálmán persze szokás szerint kiegyeztetni és formulázni akar, de ez eddig nem sikerűlt.

Ezek után a helyzet tehát az, hogy Apponyiék a kormánypárt részéről sokat gunyolt vörös-fehérvöld kardbojtot lekasztották a szegről és azt akarják, hogy viselje az egész kormánypárt.

Az eredmény többféle lehet:

1. Vagy enged a kormány és akkor a nagy anyagi terhekért mégis valami nemzeti rekompencziót kapunk.

2. Vagy nem enged és akkor

Farsang herozeg sétalovaglása.

— Téli regé. —

Irta: **Reviczky Irma.**

Tél hava volt még, midőn a tavasz királya ekkép szóla a Farsang herozeghez, a hű bohóczához, kit magas színe elé hivatott. „Uj fel bohóczom a leggyorsabb paripámra és vidd el üzenetemet az éjszaki királynak, a tél kemény lovagjának.”

„Itt az ideje, hogy haladéktalanul az utra kelj; a verőfényes napsugár ime leolvasztja már a havat. Hosszabb a nap, fakad a rügy, nem érzed a szellő enyhébb fuvalatát?” „Siess tehát a tél királyához és mond meg neki: hogy a tavasz királya lóra ül nemsokára és őt, valamint óriási kíséretét legyőzi a kemény harcban...” „Mondd, hogy kezemben villog már a dárda, a melylyel az őszám egy szép hölgyért dárdázott és ezzel kiszabadítom én a jéggelbővűlt földet!... „Ni hogy ragyog e pajzs, mint a nap!”

„Éredj bohóczom és hirdesd az egész emberiségnek e széles világon,

hogy a zord tél távozó félben van és jön a szép kikelet, bűbajos örömeivel...” „Es megleshetik mihamar a rügyek fakadását s a bimbók pattanását és magukba szivhatják a balszamos bájjillatu tavaszi léget...”

A tavasz királyának e kecsgető beszéde hallattára, nem soká vesztegelt odahaza, a Farsang ő herozegsége, de felűlt a legczifrább s egyszersmind a leggyorsabb paripára és vigan kirándult a nagy világba. Rövid idő mulva azonban busan tért vissza egy fáradt és sánta lovon...

„Oh uram királyom, te szépen lépre vezetted engem” mondá. „De hidd el, szavamra mondom, hogy én nélkülem is, az egész világ a fejére van állítva és úgy ül „byciklin” vagy pedig a „meteor-kocsin”, mintha egy nagy bolondok háza lenne e szép földgömb...”

— Ellovagoltam száguldva, parancsaidat teljesítendő. De hasztalan volt minden fáradozásom. Kutatólag néztem a szememmel mindenfelé — erre is, arra is — meg amarra is; de a tél királyára sehoh sem akadtam. Egy pille felrepűlt,

az is kereste, de nem találta. Egy levelibékával találkoztam, de az nem ismerte. Körűlöttem enyhe tavaszi szellők szállingóztak. Így lovagoltam be az egész országot; tajtékot hányt a lovam szája, nehéz verejték űlt ki rajta. Oh uram királyom, nagy bolondság volt ez a czéltalan lovaglás, mert a tél királyára sehoh sem akadtam!...

Végre egy nyul, aki többet tudott mint én, erdő sötét rengetegjébe elvezetett engem és ott megtaláltam a téli király fegyvernökét, egy fehér képű, gyenge legénykét. En nem bántottam és mégis úgy orditozott és e mellett folyton könnyezett... Halvány orezáin szűptelenűl végig ömlöttek a könnyei... És engem megpillantva, ekkép kiáltotta el magát: Oh lovag, légy oly kegyes és adj tanácsot, hogy e napsugarak hevében, miként juthatnék legelébb a tavaszi király magas színe elé?

„Engem küldött ki az uram” — mondá tovább

„Követnek” mert ő maga otthon maradt, amennyiben a szövetségesei e világon, mind leakarják vetni fegyver-

FARKAS GYULA

virágcsarnoka

(DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 20. SZÁM, A FŐTŐZS-DE MELLETT) készít: színházi, bál, menyegzői és alkalmi csokrokat, koszorukat, mindenféle virág-munkákat a legjobb ízléssel, reádkivűl jutányos áron. A pontosságra szigorú gond fordítatik. Vidéki megrendelés gondosan csomagolva pontos időre szállíttatnak.

Kitűnő szép élő virágokból állandó nagy raktár.

a nemzetipártiak ellenzékbe mennek és a függetlenségi párttal együtt elkeseredett harcra fognak vivni a katonai javaslatokkal szemben.

A személyi téren a meg nem egyezés maga után vonja Apponyi lemondását a Ház elnökségéről, a megegyezés Fejérváry lemondását; de lehet ebből kormány- vagy pártválság is!

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Elnök: Gróf Apponyi Albert.

Néhány kisebb jelentőségű elnöki bejelentés után a napirend következett, a cukorjavaslat folytatásos tárgyalása.

Molnár Józsiás: A székelység érdekében szólal fel. A fajkonterválása szempontjából igen fontos élelmiszernek tartja a cukrot. De a faji érdeket nagyon alárendelik az üzleti érdekek. A cukorgyárak csak a maguk érdekeit védik. De a kormánynak is vannak kötelességei. Már pedig kötelességmulasztás az, ha türi, hogy az ország legregényesebb vidékeim is drága legyen a cukor. A székelyföldön kisebb adót rójanak a cukorra. Adjon prémiumot a miniszter a székelyföldre szállítandó cukornak. Nekünk érdekünk a fajfentartó székelységet istápolni (Helyeslés.)

Elnök: A vitát bezárja.

Lukács László pénzügyminiszter: Az eddigi felszólalások arra a következtetésre jogosítják, hogy a kormány a két törvényjavaslat előterjesztésével és megalkotásával helyesen járt el. Igaz, hogy kellett volna egy átmeneti időt adni, hogy egy a cukorgyárak, mint a mezőgazdaság alkalmazkodják az új viszonyokhoz. De miután hat európai nagyhatalmasság sürgette ennek mielőbbi rendezését, nem vonhattuk ki mi sem magunkat alóla. De reméli, hogy cukoriparunk ez által fejlődni fog. Molnár Józsiásnak válaszolva, megjegyzi, hogy a székelyföldön azért drágább a cukor, mert nincs konkurenciája az ottani gyárnak. De az a körülmény, hogy a cukor-kartell megszűnik, mindenesetre hatással lesz arra, hogy a cukor árak

le fognak szállani és így olcsóbb lesz a cukor a székelyföldön. Szüllő képviselő merkantilizmussal vádolta őt meg. Nos, ő egy osztálynak az érdekét sohasem mozdítja elő a másik osztály kárára, hátrányára. A mi a túltermelést illeti, csak annyit jegyez meg, hogy a kormány érdeke az, hogy a jelenlegi répatermelés ne csökkenjen. Szederkényi összehasonlítást tett a marhasó és cukor között. E hasonlat sántít. A cukor áránál, adózásánál magától is történik olyan csökkenés, melyre a másiknál törvényhozás szükséges. Ezek után a kérdés közjogi oldalára tér át. Komjáthy kérdésére, hogy van-e garanciánk Ausztriára nézve s kötvé vagyunk-e Ausztriához, azt feleli, hogy formailag nem vagyunk kötvé. De miután közös vámterületen állunk

Bakonyi: Elég sajnós!

Lukács László: mindaddig, míg a viszony fennáll, mindkét államban egyformán kell kezelni az ilyen törvényeket. Hogy van-e garanciánk arra, hogy Ausztriában is törvényerőre emelkedik a javaslat? Van. Mert Ausztriának éppen ugy, sőt nagyobb érdekében áll, hogy esatlakozzék az egyezményhez. Arra a kérdésre, hogy miképp fog az törvényerőre emelkedni, nem szívesen válaszol, mert azt tartja, hogy minde állam a maga ügyeit a maga szempontból ítélve véggezze. De hogy a cég kijelentése ne szolgáltatson alapot félreértésnek. (Halljuk! Halljuk!) mondhatja, hogy a brüsszeli konvencziót nem tartja olyan vámszerződési megállapodásnak, amelyet a 14. §. alapján Ausztriában törvényerőre ne emelhetne.

Gabányi: Elég baj!

Lukács László: Ami a cukor megadóztatását illeti, nem tartaná helyesnek a kétféle adókulesot, nálunk sokkal fejlettebb államoknak sem jutott eszébe megvalósítani a differenciális adóztatást. De ipar szempontjából sem volna helyes kétféle gyártást honosítani megkülönböztetve és kevésbé finomat. Mert megtörténne az, hogy a gyárak a kevésbé finomabb gyártásra szorítkoznának és kimenne a cukor olcsón Ausztriába, ott megfinomítanák és ismét visszaküldenék reánk drága pénzen.

Gabányi: De már azt ne tegyék!

Lukács László: A felszólaló képviselő, dacára elvi ellentétünknek, egyöntetűleg azt az óhajukat fejezték ki, hogy szállítsák le a cukoradót. Bár na-

gyon sajnálja, de kijelenti, hogy ezt nem teheti és még csak kilátásba sem helyezi. (Mozgás a szélsőbalon.)

De hát van-e ok arra, hogy a kincstár a cukoradó leszállítása által 5 millió korona jövedelméről lemondjon? Jogi szempontból nincsen sem a kincstár, sem a nagy fogyasztók érdeke nem kívánja a fogyasztási adó leszállítását. Megkérdezte a cukorgyárosokat is, indokoltak tartják-e a leszállítást. Egyhangú válasz volt, hogy ő náluk az nem jöhet számításba és a dolgokon mit sem változtatna.

Az a csökkenés azonban be fog következni okvetlen a kartell megszűntetésével.

Nálunk a cukorfogyasztás nagyon csekély. Statisztikailag fejenként és évenként 45 klgr. cukor esik. Kétségbe vonja, hogy az adóleengedés a fogyasztó közönségnek javára lenne. Mert volt már reá példa, hogy az adóleengedéssel azt érték el, hogy nem a közönség, de a közvetítő kereskedelem zsebében maradt. Így pl. a sörnél is így volt. A cukor-kereskedő leszállítaná az árat a fővárosban, hol fél a konkurencziától, de a vidéken sehol. Példával illusztrálja, hogy a cukoradó leszállítása, sem a fogyasztó közönség, sem az állam javára nem válna.

Az adott helyzetben a kormány nem választhatott más utat, minthogy belement az egyezménybe, kéri a javaslatok elfogadását. (Zajos helyeslés a jobboldalon.)

Elnök: A vitát bezárja.

Gabányi: Csak nem nézik a szegény népet!

Elnök: Haj, vagy úgy, azt hittem, hogy a házszabályokhoz kíván szólni. (Derűtlenség.) Felteszi a kérdést, elfogadják a Szüllő határozati javaslatát. (Igen! Nem!)

A Ház többsége Szüllő javaslatát elveti.

Elnök: Elfogadja-e a Ház a törvényjavaslatokat általánosságban? (Igen! Nem!)

A Ház többsége a törvényjavaslatot a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

A részleteknél, a *czinnél* az előadó módosítást ajánl. Elfogadják, ugyszint a többi szakaszokat is elfogadják.

Elnök: Kijelenti, hogy a javaslatokat a Ház részleteiben is elfogadja. (Helyeslés.) Ezzel a napirend ki van merítve. A holnapi ülés napirendjének megállapítása után az ülést bezárja.

KRÓNIKA.

A dadogó.

A vonathoz vezető uton lélekszakadva rohant egy ur kis táskájával és amint szembe találkozott egy sétáló öreg úrral, lihegve kérdezte:

— Kérem alássan! . . . Nem tetszik tudni, nem késtem le a pesti gyorsvonatról? Az öreg ur megnézte az óráját, aztán dadogva válaszolt:

— T-t-t-talál-lá-lán m-m-még n-n-nem k-kése-se-tt v-v-v-olna l-l-le, h-h-ha . . .

Az utas kétségbeesve sürgette:

— Ha?

— H-h-ha n-n-nem e-e-e-egem k-k-kérdez!

Tanuk nélkül.

Egy községi kisbíró egy nap nagy rémülettel jelentkezett a községhez. Lelkendezve beszélt el, hogy éjszaka épp a község pénzével ballagott hazafelé, amikor a néptelen uton rablók támadták meg és elszedték a pénzt. Azonfelül pedig még jól képen is ütötték, hogy nyomban belekékült az orra. Mutatta is az orrát, az bizony tény-

ruházatukat és örökös békét tanácsolnak. . . . "Azért is az uram, a téli király ismét lefegyverezé a hadseregét és ezzel kikerülve a háború viszontagságait, egyszerűen azt is óhajtja, hogy e békeesztendőben, a harez a felséges uraddal is elmaradjon."

"Ezeket mondá a nyomoruságos kinézésű, fehér lovag és én megszántam és a lovamra magam mellé felemelém. Magammal vittem tehát őt is és hazafelé lovagoltunk, ketten egy lovon."

Forró naplullámok hömpölyögtek az uton és ettől izzadós lett a vézna legényke arca. Ugy égetett a nap, mint a tűzes vas — és szegény lovagom — mire ő róla megemlékeztem: oh uram, ekkor már eluszott egészen . . .

Ezek hallatára arany fürtös fejét komolyan rázá a tavasz királya . . . és büszkén felnézett tiszta szemével és e szavakra fakadt: "Mi királyok régi idők-ből származunk, dalra és harezra készen állunk, de úgy látszik nem vesszük hasznunkat."

Mert egy fél tavasz sántikál ország-szerte, hirdelve a bizonytalan békét.

A világ egyre hanyatlók és satnyul.

Alig ismer különbséget a nő és a férfi közt: Palotában jár a nő és a férfi is egyaránt . . . főzőkanál helyett, a nő kezében is csak — sétabot . . . Azt se tudja már a világ, mikor van meleg, mikor hideg. Vagy mi édes, mi keserű. Mi üdvös, mi nem.

De a ki úgy mint mi a világot bübájjal, gyönyörrel elárasztja; rügyet és bimbót fakaszt; az nem teheti azt meg, hogy azokat, a kik minket megénekelnek és dícsőitének: megessaljuk, hirdetve a esalóka tavaszt, egy dal és örömnélkülit. . . . És egy fél békét . . .

Csak annak a tavasznak lehet örülni, a mely viharképes s harezban legyőzte a tél borzalmaít; az érdemes arra, hogy megénekeljék! . . .

A bánatból virít ki az öröm virága! — Igazságos harez s heves küzdelem után lehet csak az igazi béke.

De te kedves bohóczom, te vig tanácsadó, hü országnagyom: pihend ki az ut fáradalmait. A lovaglás azonban csak hasznodra vált, mert most tisztán láthatod, hogy nem te vagy az egyedüli bolond a pupos földgömbön.

A Bikából

telmaradt butorok, fehérneműek, üvegaruk, ezütneműek, porcellán és madráczok **Simonffy-utca 6 ik számú ház bolt helyiségében** árverés után adatnak el.

leg kék volt, ámbar nem lehetett bizonyosra venni, hogy ütéstől, avagy italtól származott ez a szín.

A kisbíró gyanuba fogták, hogy ő maga esente el a község pénzét és a rabló-históriát csak úgy kieszelte hozzá. Vádat emeltek ellene, letartóztatták és fölszóllították, hogy válaszson védő ügyvédet magának.

A védő ügyvéd meg is jelent a czellában és faggatni kezdte a vádlottat:

— Hát nézze kelmed, igazán mások rabolták el a pénzt magától?

— Persze!

— De mondja meg csak egész őszintén, ugy, ahogy van.

— Ugy mondtam!

— Hát gondojközzék csak! Nem látta senki, a mikor magát kirabolták?

— Már hogy látták volna! Hisz épp akkor egy teremtet lélek se volt kivülem az utcán! Olyam magam voltam, mint az újjam!

A védő ügyvéd most már tudta, hogy hanyadán van.

VIDÉK.

A testvér becsülete.

— Saját tudósítónktól. —

Tragikus eset történt vasárnap éjjel Fertő-Nána községben, hol — mint levelezőnk írja — egy odaváló legény felett ítéltek a többi legények s az ítélet végre is hajtották. Pár héttel ezelőtt történt, hogy egy Harsányi Róza nevű esinos parasztleány megmérgezte magát és meghalt, mert egy olyan legényhez akarták a szülők férjhez adni, a kit nem szeretett.

Az öngyilkos leány volt vőlegényének egy rokona, Móró Lajos odaváló legény az elhalt leányról csunya dolgokat kezdett beszélni, a mivel azt akarta elhíttetni, hogy a leány azért lett öngyilkos, mert az ő rokona visszaküldte a jegykendőt.

Ezt a pletykát meghallották a többi legények is, meg az elhalt leány testvérbátyja is, Harsányi Feri, a ki vasárnap este megjelenvén a koresmában, elmondta az ottlevő legényeknek a dolgot s tőlük kért tanácsot, hogy mit csináljon Móró Lajossal? A legények erre összebujtak tanácskozni. A tanácskozásnak az lett az eredménye, hogy elhatározták a Móró elpusztítását. Az ítélet kimondása után, mintha misem történt volna, a legények körbefogták Móró Lajost, a ki mit sem sejtett s egy adott jelre eloltották az összes lámpákat.

A lámpák felgyújtása után Móró eszméletlen állapotban, eltorzult arccal feküdt a földön, oldalából patakzott a vér. Eles késekkel szúrták le a legényt a kés szívével járta át, a mi halált idézett elő. Hogy ki volt a tettes, azt mindeddig nem lehetett megállapítani. A esendőség eddig nyolcz legényt, köztük az elhalt leány testvérét is letartóztatta.

A sztrájk. A szombathelyi vagongyári sztrájk idejében történt, hogy Kocsis Zsigmond lakatos kiment teendői után nézni. Utközben találkozott Sáricz Antallal, ki sztrájkban állott és nem szerette, hogy Kocsis kenyérkeresete után nézzen, míg a többiek vesztegelni kénytelenek. E miatt Sáricz megtámadta Kocsis Zsigmondot és oly sértő kifejezéseket használt, hogy a megtámadott becsületében sérte érezte magát. Az agyonveréssel való fenyegetés nem fájt annyira, mint a becsületsértés. Kocsis fel is jelentette a dolgot. Az első foku bíróság felmentő ítéletet hozott. A törvényszék tegnap Sáricz Antalt becsületsértés miatt 10 korona pénzbírság, esetleg napi fogházra ítélte.

Esküvő helyett temetés. Győről írják Erő Imre, ki tegnapelőtt saját kezével oltotta el élete fákláját, vőlegény volt. Mára tüzték ki az esküvőt. De másként volt megírva a sors könyvében. Ma temetik. Hát ime, oltár helyett sir, másnap helyett gyásznap, papi áldás helyett beszentelés. Négy levelet hagyott hátra, ezek közt aranysegélyű kártyát e szavakkal: „Emléül Novák Anna menyasszonyomnak, Pinkafő.” Egy másik hátrahagyott levelében kéri, hogy azonnal sürgönyözzék meg menyasszonyának halálát és ha eljön a temetésre, senki se merje megbántani. Mert hát ugy történt, hogy nem fogadták vissza a vaggongyárba és ez a körülmény hátráltatta egybekelését. Tegnapelőtt átment a szemközt levő Parány-féle boltba ott kifizette adósságát, a tűzbe dobta a jegyzőkönyvet, azután enyelegni kezdett a eseléddel, kérve, hogy jöjjön el a temetésre. Egész napon át izgatott, zavart volt, míg 10 óra tájban leszált az ágyról, felöltözködött, egy durranás és vége volt egy reményteljes fiatal ember életének. Nászj helyett örök sötét éjszaka. Az Isten nyugasztalja szegényt!

MULATSÁGOK.

A kereskedelmi csarnok estélye.

A kereskedelmi csarnok e hó 24-én, szombaton hangversenynyel egybekötött estélyt rendez. Az estélyen közreműködnek Komlóssy Emma a debreczeni közönség régi kedves ismerőse és Szávay Gyula jeles poéta. A hangverseny sikerét a közreműködők neve előre is biztosítja.

Az iparos-kör bálja. A debreczeni iparos-kör február hó 1-én, vasárnap az „Arany Bika” szálloda dísztermében saját pénztára és könyvtára javára zártkörű táncestet rendez. Belépti-díj személyenként 2 korona, Család-jegy 3 személyre 4 korona. Jegyek előre válthatók a meghívó előmutatása mellett: Szedlák József, Nagy András, Tóth Ferencz, Fridvalszky Rezső és Gyürky Sándor urak üzletében és este a pénztárnál. Zenész: Magyar Testvérek zenekara Kezdeté este 8 órakor. Rendező bizottság: Biczó Gyula r. b. elnök. Thissen Arthur r. b. alelnök. Blaskovits Mihály r. b. ellenőr. Fridvalszky Rezső r. b. alelnök. Bisotka Gábor r. b. ellenőr. Jobbágy Imre r. b. pénztárnok, Rankai Jenő r. b. jegyző. Acs Mihály, Aczél Géza, Balla Mihály, Balogh Gergely, Bartha Mihály, Dávidházy Kálmán, Dézsi Lajos, Dinnyés Gyula, Füvesi Lajos, Flaschner György, Harsányi István, Hauer Bertalan, Hajdu Zsigmond, Horváth János, Jóna Dániel, Juhász István, Komlóssy Miklós, Kerekes Albert, Kiss József Ferencz, Kormos Gyula, Kostya János, Losonezy János, Molnár Ambrus, Müller Béla, Möldner József, Morvay Sötér, Náday Rezső, Neubauer János, Pásztor Gyula, Piros Béla, Riesz Henrik, Serly Ede, Szedlák József, Szöllössi Dániel, Tóth István, Tóth Kálmán i. t. e. Tóth Lálmán, Ungváry Mihály, Varga István, Veréb Lajos, Veréb István, Vértessy Béla, Weidner Gusztáv, Zelinger Ede, Zavilla Gyula, ifj. Dorseh Hugó, Trenka Gottlieb.

SZÍNHÁZ.

Képzelt beteg. Molier örökvidám Képzelt betegjére ismét teljesen megtelt a színház előkelő, uri közönséggel. Hangos jókedv uralta ezuttal is a nézőteret

s a közönség nyílt színen tapsolta a főszereplőt, Sebestyén Gézát s a többi szereplőket, Menszáros Margitot, Ebergényinét, Hahnel Arankát, Palágyit és Farkast.

Operai előadások. A debreczeni színház igazgatója előleges színházi jelentésében azt az ígéretet tette, hogy a szezon folyamán elő fogja adni a Mignon, Bibliás ember és Janesi és Juliska operákat. A színházi szezon felén már jóval túl vagyunk, de még az ígért operák színrehozásáról nem hallunk hírt. Pedig mi ugy hisszük, hogy a színházi igazgatók azért adnak művészi programot, hogy azt be is tartsák.

Lizelő. Makó Lajos legújabbán azt a színházi politikát kezdi üzni, hogy régi gyöngé darabokat szed elő a színház könyvtárából és azokat szenzációs repriz gyanánt tálalja fel. Szombaton például valami Lizélet című vigjátékot adat elő, a mely annak idején a városligeti színházban csufosan megbukott. Nem értjük, hogy miért kell ezt a bukott darabot át-szenvedni a debreczeni közönségnek, a mikor tisztességesen megfizetett színházi jegyéért jobb darabot is élvezhet. Hasonló véleménynyel vagyunk a Sulamith színrehozatalával is. Ezt az elesélt *dalművet* ma már csak Szalk-Szent-Mártonban játszák.

Az Apponyi—Széll válság.

— Éjjeli táviratok. —

Apponyi felszólalása.

A politikai köröket ma is azok az ellentétek foglalkoztatják, melyek a katonai javaslatok dolgában Apponyi Albert és Széll Kálmán között felmerültek. Ma már az az általános felfogás, hogy Apponyi érzi, hogy valamit mégis kell tennie, ha mást nem, hát legalább azt, hogy elvi álláspontját a közvélemény előtt nyilvánosan kifejtse. *Ezért az volt a szándéka, hogy a katonai javaslatok képviselőházi tárgyalása során ő is fel fog szólni* sa Házban egy beszéd keretében precizizálni fogja álláspontját. — De figyelmeztették Apponyit a házszabályokra, melyek szerint az *elnök nem elnökölhet egyáltalán oly vitában, melyben ő maga is felszólal.* Minthogy pedig Apponyi sem tartja helyénvalónak, hogy a katonai javaslatoknak fontos és valószínűen hosszúra nyúló tárgyalásánál más elnököljön, letett a képviselőházi felszólalás tervéről. Hogy álláspontját mégis kifejtse, *elhatározta Apponyi, hogy a szabad-levű pártkör értekezletén fog felszólalni s ott fogja kifejtetni álláspontját a katonai javaslatok tekintetében.* Hogy álláspontjának ez egyszerű kifejtésével Apponyi a maga véleménye szerint eleget tett-e vajjon kötelességének és nyugodt lelkiismerettel visszaülhet az elnöki székbe? arról nem szól a krónika.

A képviselőház folyosóján.

Az ülés berekesztése után még sokáig maradtak együtt a képviselők a folyosón és élénken tárgyalták az Apponyi nevével kapcsolatos válságot. Hírlik, hogy a válság híre sokkal jobban tartja magát ma, mint tegnap. Állítólag *Fehérváry semmi szín alatt nem akar engedni, viszont Apponyi is fenntartja követeléseit.*

Az egyik csoportnál, hol Apponyi, Bolgár, Zichy Jenő gróf és mások ál-

lottak, szintén a katonai javaslatokról folyt a beszélgetés.

— Alig hiszem — mondta Apponyi, hogy a holnapi szabadelvű értekezletet megtartásuk.

— Hát én nem bánom, akár mi is lesz! — válaszolt Zichy Jenő. *Bemegyek még egyszer abba a bünbarlangba s megmondom nyíltan a véleményemet. Mert ez már tarthatatlan állapot. Tovább nem mehet így. Itt van a höchste Zeit, hogy közbelépünk!*

A kis csoport lassanként tovább vonult és nem lehetett már hallani a további eszmeeserét.

A mai ülésen különben úgy a miniszterelnök, mint Fejérváry báró jelen voltak. Tehát egyik sem utazott el Bécsbe.

Fejérváry krízis.

A katonai javaslatok folytán felmerült kritikus helyzetről képviselőházi tudósítónk, a kinek alkalma volt több beavatott politikussal beszélgetést folytatni, az esti órákban jelenti:

A katonai kérdések elintézése körül új fordulat állott be; teljesen pozitív formában az a hír merült fel és erősen tartja magát, hogy Széll a tegnapi értekezlet során, melyet Apponyival folytatott, *Apponyi elvi álláspontjának helyességét elismerte és ebben az értelemben a kormány-párt szerda esti értekezletén nyilatkozni is fog.*

Fejérváry Géza báró ezt az engedményt a jelen pillanatban *nem tartja helyén valónak*, mert ezzel nézete szerint egyrészt a katonai álláspontnak ártanak, másrészt a kormány helyzetét az ellenzékkel szemben gyengítik.

Fejérváry *avval fenyeget*, hogy a miniszterelnök ígéretének teljesítése után magára nézve *levonja a konzekvenciát*, de hozzátéveszi, hogy a katonai javaslatok fontos természete folytán, még ezeket a javaslatokat a *Ház színe előtt képviselni akarja.*

Miután Fejérváry a legközelebbi napokban Bécsbe utazott, nem tartják kizártnak, hogy az ügy más fordulatot vehet vagy *megoldást eredményezhet.*

Fejérváry véleménye.

Fejérváry ma este hosszan beszélgetett egy kiváló politikussal. Kijelentette neki, hogy **Apponyi kivánságából semmit sem fogad el.** Ha Apponyi Albert grófnak még mindig vannak külön követelései, *nem kellett volna belépnie a szabadelvű-pártba.* Ha mégis belépett a pártba és elfogadta Széll Kálmán programját, **vonja le belőle a konzekvenciákat**, régi dolgaival most nem szabad előhozakodnia, mert más dolog ellenzékinek lenni és más a kormányt támogatni.

A helyzet bonyolul.

Apponyi Albert gróf kijelentette, hogy megelégszik azzal, ha kivánságaira kielégítő választ kap. Fejérváry, *a ki már nem is beszél Apponyival*, Széll Kálmán utján kijelentette, hogy *semmi-féle kötelező ígéretre sem hajlandó.*

Az a csoport, amely Fejérváry mellé állott, most azzal akarja Apponyi nemzeti álláspontját gyengíteni, hogy élesen hangsúlyozza, mikép Apponyi nem is azért állott a sarkára, mert a nemzetnek akar szolgálatot tenni, *hanem csak nehézségeket akar csinálni, hogy a kormányt személyi engedményekre kényszerítse.*

Ez a híresztelés annyira felingerelte azokat, akik Apponyi álláspontját helyeslik, hogy még erőteljesebben hangsúlyozzák:

— *Most már nem engedhet Apponyi, Fejérvárynak pedig bukni kell!*

Apponyi hívei ma este már nem is mentek abba a vendéglőbe, a hol a többi szabadelvűekkel együtt étkeztek, hanem a Continental éttermébe tették át szállásukat, a hol külön tanácskoznak, élükön Apponyival.

UJDONSÁGOK.

* **A jog- és pénzügyi-bizottság ülése.** A jog- és pénzügyi-bizottság ma délután 3 órakor Vecsey Imre főjegyző elnöklésével közgyűlési ügyek elintézése végett ülést tart.

* **Városatyák igazolása.** A december 29-én megejtett törvényhatósági bizottsági tag választásokat tegnap délután bírálta felül az igazoló választmány, a mely dr. Kola János elnöklésével ülészetett a városháza nagytermében. Az igazoló választmány ülésén jelen voltak a tagok közül Sesztina Lajos, Lengyel Imre, Vecsey Imre és Tóby Elek dr. jegyző. Az egybegyűlt választmány sorban átvizsgálta az egyes kerületekben felvett választási jegyzőkönyveket *s valamennyit kifogástalannak találta.* Miután a hat kerületben megejtett választás közül egyet sem támadtak meg felebbezéssel, az igazoló választmány *minden mandátumot végérvényesen jelentett ki.* Az ülés lefolyásáról felvett jegyzőkönyvet a január 29-iki közgyűlés elé terjesztik, a melyen már az új városatyák mint igazolt képviselők jelennek meg.

* **A tankötelesek összerása és a tanács.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter olyan dolgot akar a várossal végeztetni, a mi a mellett, hogy kiszámíthatatlan időt venne igénybe, nagy költségbe is kerülne a városnak. Nevezetesen a tan- és óvókötelesek összerása tárgyában a miniszter eddigi összes rendeleteit és utasításait mellőzve, hosszú utasítást küldött a városhoz, a melynek végrehajtása fentebbi okokból szinte kivihetetlen. A tanács a miniszter utasításait **egyelőre nem teljesíti, mert felir a**

miniszterhez, hagyja meg az eddigi eljárást. A feliratot tegnap készítette el Oláh Károly tanácsnok s alighanem eredménye is lesz, a mennyiben Szeged városához is elküldte a miniszter ezt az utasítást és Szeged városa Debreczen városához hasonló indokokból kérte az eddigi eljárás helybenhagyását a mit a miniszter teljesített is.

* A debreczeni lóversenyek.

A debreczeni lovaregylet igazgatósága értesítette az istálló tulajdonosokat, hogy a debreczeni lóverseny idejéül április 25. és 26-át tűzte ki. A két tavaszi napon ismét élet és elevenesség fog uralkodni a debreczeni lovaregylet versenypályáján, az ország legjobb urlovasai adnak itt egymásnak találkozót. A nevezések a debreczeni lovaregylet titkáranál Engeszer Józsefnél jelenthetők be.

* Debreczeni szerző új műve.

Csiky Lajos teológiai tanár vasárnap délutáni kátémagyarázatokhoz az év mind az ötvenkét urnapjára elő és utóimádságokat s egy bevezető beszédhez is kettőt, együtt 106 imádságot írt és rendezett sajtó alá. Az új munka „*Kátémagyarázati imádságok*” cz. a. f. évi márczius alején fog megjelenni s ára füzve 3 kor. 10 fillér, kötve 3 korona 60 fillér lesz. A mult század első felében jelent meg egy ilyen munka s még egy másik a 18-ik század végén, de ez utóbbi csak kátémagyarázat utáni imádságokat tartalmaz s mind kettő már nyelvezetileg s teljesen elévült munka lévén, Csiky a maga imádságos könyvével hézagot akar pótolni.

* **Kitüntetett gazdasági cseledek.** A munkában eltöltött becsületes hosszú esztendőket jutalmazta meg ismét Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter. Két debreczeni gazdasági eselédet tüntetett ki 100—100 korona jutalomdíjjal és egy szép oklevéllel, a kik közül az egyik harminczkilencz, a másik pedig harmincznégy éven keresztül szolgálta gazdáját odaadó buzgósággal. Az egyik kitüntetett munkás *Gorzsás István.* Hetvennyolczadik életévében van. 1864 óta, tehát harminczkilencz éven át szolgálta egyhuzamban a debreczeni Hanke családot. A másik megjutalmazott *Radácsi István.* Hatvanhat éves ember, 1869 óta harmincznégy éven keresztül szolgált Klein Móricz elepi tanyáján. A két kitüntetett munkás jutalomdíját és oklevelét *Kovács József* polgármester fogja átadni a két derék embernek.

* Árlejtés a guthi magfákra.

A guthi magfákra kihirdetett árlejtés határideje tegnap délután 5 órakor járt le. Ez ideig összesen kilencz pályázó adta be ajánlatát a polgármesteri titkári hivatalban. Egy külföldi konzorcium s néhány vidéki pályázó tegnap az utolsó órában azzal a kivánsággal állott elő, hogy ajánlatát ma fogja benyújtani. Dr. Varga Elemér hivatkozva a pályázati feltételekre, ezt a kérelmet nem találta teljesíthetőnek. Ezek azonban ragasz-

kodtak álláspontjukhoz a kérelmüket Kovács József polgármester előtt is kifejtették. Természetes, hogy a polgármestertől is elutasító választ nyertek. A beadott ajánlatokat ma délelőtt 10 órakor fogja felbontani egy bizottság. A pályázók között van a helybeli Berger Jenő és Horváth János ezég is és a mint értesülünk, legérdemesebb reményük nekik van a magfák megszerzésére.

* **A szegényügyi bizottság ülése.** A szegényügyi bizottság tegnap délután Oláh Károly tanácsnok elnöklésével ülést tartott a városháza kistanácstermében. Most, hogy a tél ismét nagy szigorúsággal lépett fel, a bizottságot valóságos megostromolták a kérvényezők. Több, mint husz szegénynek utalt ki a bizottság tegnapi ülésén jelentékenyebb anyagi támogatást.

* **A januári közgyűlés előkészítése.** A városi tanács ma délelőtt Puky Gyula főispán elnöklésével teljes ülést tart. Az ülésen a január 29-iki közgyűlés tárgysorozatát készíti elő. A januári közgyűlés gazdag tárgysorozata jelentékeny munkát ad a tanácsnak, előkészítéséhez azért fog hozzá már is. Az ülésen szóba fog kerülni a felügyelő bizottság újra választása is, a melyre vonatkozólag tudvalevőleg a tanácsnak kell propezieziót terjeszteni a közgyűlés elé.

* **Sorozás Debreczenben.** A katonai hatóságok a polgárral egyetemben tegnap állapították meg az idei fősorozás napjait. A debreczeni és közel vidéki állítás kötelesek e szerint márczius 2., 3., 4., 5. és 6. napjain fognak a mérték alá állani. A sorozás a Pavillon-laktanyában fog lefolyni. Polgári elnök Vecsey Imre főjegyző lesz. Katonai elnökök a honvédség részéről Pap őrnagy, a közös hadsereg részéről pedig Mildner Rajmond őrnagy lesz. A sorozás a Pavillon-laktanyában fog lefolyni.

* **A szintársulat bálja.** A szintársulat farsangi jelmezes bálja iránt általános az érdeklődés a közönség körében. Az Angol Királynőben lezajló mulatság a szezon egyik legkedvesebb mulatsága lesz, a hol az igazi bohém jókedv fog uralkodni. A bálon a Magyar testvérek zenekara fog közreműködni.

* **Katonai utóállítások.** Tegnap délelőtt Szabó Kálmán tanácsnok elnöklésével katonai utóállítás volt a Koronavendéglő nagytermében. Az utóállítás több helybeli sorozásköteles egyént vettek be. Február 5-én ismét utóállítás lesz.

* **Kirakat tolvajok.** Azok a vakmerő rablások, melyeket ismeretlen tettesek leginkább a rőfös üzletek ellen intéznek, tegnap kettővel szaporodott. A rendőrség mindkét esetben a város területén kőborgó czigányokat gyanítja, akik kettesével, hármasával barangolják be a várost és mindent magukhoz ragadnak, a mihez csak hozzáférkezhetnek. Cz. és Adler Simon kereskedők tényleg láttak üzletük körül kőbor czigányokat

ólalkodni és nem tartják kizártnak, hogy a tőlük eltűnt árukat is ezek lophatták el.

* **A rendőrség jótékony pénztára.** A debreczeni rendőrség magán szövetkezeti pénztárát tegnap vizsgálták meg. A szövetkezet pénztárában, melynek eddig alig van husz tagja, ezerkétszázhatvan korona pénzt találtak. Az elmúlt évben száztizenhárom koronát utaltak ki, száz koronát Krémery Lajos özvegyének és 13 koronát koszorura adtak.

* **A Biedermann palota új tulajdonosa.** Az a szép palota, amely Debreczen főterét díszíti, új gazdát eserélt. A beadott utóajánlat folytán ugyanis tegnap délután tartották meg az újabb árverés a kir. törvényszék árverés termében. Az utóajánlati összegben felül ígéretet senki sem tett, minek folytán Balogh Géza kir. közjegyző a Biedermann-ház tulajdonjogát kétszázkilenczven ezer korona vételárban Lamprecht Frigyes és neje Etlinger Borbála javára ütötte le. Az új tulajdonosok tehát Lamprecht Frigyes és neje lettek.

* **Házi szarka.** Timár-u teza 23. szám alatt lakó Matyasovszky István kárára nagyobb lopást követtek el. A rendőrség a megejtett nyomozás során kiderítette, hogy a tettet valami ügyes kezű házi szarka követte el. Kutatni kezdtek utána s kiderült, hogy a lopást a gazda volt takarítónője, valami Veres Zsuzsanna nevű asszony követte el, akinél az ellopott tárgyakból három ezüst kanalat és több ruhaneműt meg is találtak.

* **Jótékony adományok iskolás gyermekeknek.** Rózsa Lajos ur kereskedő két szegény iskolás leánynak felső kabátot ajándékozott; Krausz Henriette urhölgy 6 darab téli kabátot küldött hat szegény iskolás gyermeknek; Schvarcz M. L. ur kereskedő hat téli fejrevaló kendőt, egy trikkót és egy iskola táskát adományozott szegény iskolás gyermekek részére. Bartha Jakab főmérnök ur és Weisz Sándor ur kereskedő téli ruhával járultak szegény iskolás gyermekeink felruházására. Lichtblau Albert intézeti igazgató ur egy pár téli cipőt csináltatott egy szegény iskolás leányka számára és egy öltönyt egy fiúnak. Fogadják nevezett nemes keblű adakozók kegyes adományaikért az iskolaszék hálás köszönetét. Kuthi Zsigmond igazgató, iskolaszéki elnök. Dr. Popper Mór.

* **Megszökött leány.** Megbánta Balázs Erzsébet, hogy Debreczenbe jött és eselédnek állott. Ott hagyta a csendes szülei hajlékot, mert szíve választottját elvitték katonának és azt hitte, hogy sohasem láthatja többé. Utána jött Debreczenbe, de hiába, mert a katonaságnál nem találta fel azt, a kit keresett. A leányt időközben betegség miatt szabadságolták. Most már haza vágyott, de gazdája nem eresztette, tegnap aztán megszökött. A szerelmes szívű eseléd után a bűnügyi-osztály rendőrt küldött.

* **Tegnapi halottak.** Az anyakönyvi hivatalhoz tegnap a következő halálozásokat jelentették be: Neumann Margit izr. 17 hónapos; Groszmann Fáni izr. 2 napos; Balogh Juliánna ev. ref. 14 hónapos; Vigh Gyula ev. ref. 2 hónapos és özv. Kozma Andrásné ev. ref. 68 éves.

TAVIRATOK.

A német trónörökös Pétervárott.

Pétervár, január 20. A vizszenelés szertartását a téli palota Jordán-kapuja előtt a német trónörökös is végig nézte a palota diszterméből a czár, a czárné és az özvegy czárné társaságában. A szertartás után diszreggeli volt a felségeknél. Azután a trónörökös a német nagykövet jelenlétében átadta a czárnak Vilmos császár ajándékaként a német haditengerészet legujabb sorhajójának a „Braunschweig“-nak a modelljét. A modellt báró Schimmelmann német haditengerészeti attassé magyarázta meg. Este 7 órakor diszebéd volt, a mely után a trónörökös színházba ment. Éjjel fél 1 órakor a trónörökös az orosz trónörökös társaságában Novgorodba ment, hogy meglátogassa a vyborgi gyalogezredet, a melynek a német császár a tulajdonosa.

Zavargás az adó miatt.

Madrid, január 20. Az adóbehajtás miatt Andujárban zavargások voltak. A tömeg kövekkel dobálta meg a csendőröket, akik erre a támadók közé lőttek és néhány embert megsebesítettek.

Lefoglalt fegyverek.

Rotterdam, január 20. Ideérkezett jelentés szerint az angol és német hadihajók e hó 17-én két hadihajót fogtak el, amely fegyvereket akart titokban szállítani a venezuelai felkelők részére. A fegyvereket lefoglalták.

Krüger állapota.

Mentone, január 20. Krüger állapota nagyon jó. A volt köztársasági elnök igen jól érzi magát itten és a nyár beköszöntése előtt aligha távozik innen. Krüger 800,000 márkát küldött a szükülködő hazafiak felsegélyezésére.

A szász király betegsége.

Drezda, január 20. György király állapota változatlanul aggasztó.

Elfogott betörő banda.

Nápoly, január 20. A rendőrség itten latartóztatott egy 15 tagból álló veszedelmes betörő bandát, a melynek élén Barkarri Emanuel nevű márki, egy rendkívül elegáns külsejű ember állott. A márki tényleg az, aminek kiadja magát, de tönkre ment és elzöllött.

Rablógyilkos leány.

Stuttgart, január 20. Nagy feltűnést kelt itten egy nő tette. Barl Paula 26 éves eselédleány gazdasszonyát, a 72 éves Wolffog Zsuzsannát meggyilkolta és ki-

rabolta. Mielőtt elmenekülhetett volna, elfogták. A gyilkos leány mindent bevallott.

Kirbölt utasok.

Hága, január 20. Két német utast, Schvieker Lajos berlini földbirtokost és ösesét, a kik itten szórakozás céljából tartózkodtak, ismeretlen tettesek kirabolták. Előbb azonban úgy összeverték őket, hogy eszméletlenül összerogytak. A rablókat még nem sikerült kipubátolni.

Eltűnt gőzös.

Hamburg, január 20. Az e hónap elején Narwiga (Dánia) elindult „Export” nevű amerikai gyorsgőzös eltűnt utközben. A hajón 19 ember volt. A felkérésére kiküldött gőzösök eredmény nélkül tértek vissza.

Szédelgő borkereskedő.

Budapest, január 20. Steinberger Mór promontori bornagykereskedő eltűnt a fővárosból. Promontori pinczéi révén dugdagnak híresztelték. De ez a gazdagság csak látszólagos volt. Már tavaly nem tudta teljesíteni fizetési kötelezettségeit s tartozásai miatt három borbehozatali czég beperelte 300 ezer korona erejéig. A három czég megbizta Sgalicz Gyula ügyvédet a pör képviselésével, Sgalicz felkereste Steinbergert lakásán, de nem találta. Tegnapelőtt aztán feljelentést adott be a nagykereskedő ellen s a rendőrség megállapította, hogy Steinberger megszökött üzletét bíróilag lefoglalták és az elfogatási parancsot kiadták ellene.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, január 20. Készárúüzlet változatlan. Határidő változatlan. Jegyzetelt: buza ápr. 7.73-74, rozs ápr. 6.69-70, zab ápr. 6.18-19, tengeri májusra 5.79-80.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Az orvostani intézet panamája. (Fővárosi tudósítónktól.) Nagy feltűnést keltett a múlt esztendőben néhány esikk, a melyekben szenzációs leleplezések foglaltak az orvostani intézetről. Azt mondták ezek a cikkek, hogy a morgueban rendszeresen kifosztják az odahozott halottakat, elszedik az ékszereiket, sőt ruhájukat is eladják vagy elzalogosítják. Az intézet szolgájáról és bonczolójáról azt sütötték ki a cikkek, hogy sok a pénzük s a zsebük állandóan tele van ékszerekkel s az életmódjuk olyan urias, hogy lehetetlen a szerény fizetésből ilyen fényűzést teremteni. A leleplező cikkek dr. Ajtay Sándor, mint az orvostani intézet igazgatója ellen irányultak, a ki nyilvános rágalmasz az ellen, a ki a cikkek szerzőjeként jelentkezett. A budapesti esküdtbíró Agoraszó Péter bíró elnökle mellett

ma foglalkozik ezzel a pörrel és helyt adott a bizonyításnak.

§ A megbélyegzett férj. (Fővárosi tudósítónktól.) Semmiféle bűn nem marad megbosszulatlanul. Ennek az igazságnak tapasztalta ki a keserűségét egy lyoni kereskedő, a kinek Párisban akadt dolga s hivatalos teendői végeztével betért egy vidám restauránsba, a hol esinos hölgyekkel és jókedvű urakkal ismerkedett meg. A kereskedő csakhamar beletalálta magát a helyzetbe s nagy papucsos hős lévén, teli szívvvel élvezte a rövidke nagy szabadságot. Jóval éjjel után új barátaival betért egy cafého és absinthet kért, de alig hajtotta fel italát, mély álomba merült. Reggel volt, mire felébredt. Hirtelen azt sem tudta, hogy hol van, de a mint a zsebéhez nyúlt, nyomban kijózanodott: több ezer frankot tartalmazó tárczája eltűnt. Ekkor kezdte csak érteni, hogy mit gázságnak esett áldozatul. Kérdezte a pinczéereket, de azok semmire se emlékeztek; annyit tudtak csak, hogy a kompániája már régen eltávozott s miután őt nem tudták felrészni, ott hagyták. Nehéz fővel tápázkodott fel és tükörbe pillantott. Ekkor ijedt meg másodszer. A homlokára ez a sor volt írva: „Imádom Amélie kisasszonyt.” A szavak azonban nem pusztán odairva, hanem finom tüvel a homlokára tetoválva és semmiféle szerrel nem lehetett lemosni. Kétségbeesetten tért vissza Lyonba és a felesége most megindította ellene a válpert.

HIREK.

Éjjeli posta.

× A szász trónörökösne régénye. (Éjjeli express tudósítás.) A „Dresdner Nachrichten” írja, hogy Körner ügyvéd a genfi konferenciák alkalmával ezt mondotta a trónörökösnek: „Fenség, ha gyermekeit valaha viszontlátni akarja, úgy el kell hagynia Giront. A szász udvar követelése, hogy vagy gyermekeiről, vagy pedig Gironról mondjon le.” A trónörökös erre néhány perczig gondolkodott s így válaszolt: „Nagyon szeretem gyermekeimet és mindent elfogok követni, hogy viszontlássam őket. Viszont azonban szeretem Giront, ő is szeret engem nagyon, nem hagyhatom őt el semmi áron.” Körner ezek után csak az anyagi kérdések elintézését sürgette és ebben a tekintetben teljes megállapodás jött létre. Ugyancsak megegyeztek a válópör letárgyalása tekintetében is. — Érdekes dolgot jelentenek Bécsből, arról, hogy az udvarnál mily felfogás uralkodik a trónörökösne ballépése tekintetében. Beavatottak azt mondják, hogy a király, midőn a dolgot megtudta, nem látszott meglepettnek vagy haragosnak. Az udvarnál nyíltan nem beszélnek az afferről, de annál többet titokban. Az öregebbek nagyon elítélik a trónörökösne, míg a fiatalok sok elnézéssel beszélnek róla és azt mondják, hogy a szász udvarnál uralkodó utálatos viszonyok készítették szökésre a hercegnőt, aki Giront csak eszköznek használta fel.

× Zendülés egy fogházban. (Éjjeli express tudósítás.) Odesszából táviratozzák: Az odesszai fogházban levő 800 fogoly között 15-én zendülés támadt, a melyre valószínűleg már régóta készültek. A zendülés ebéd idején adott jelre kezdődött. A zendülők bevették az ablakokat, betörték sok ajtót, összevonták a butorokat és kiszabadították az elzárt foglyokat. Azután eltorlaszolták a folyókat. Minthogy az őrségnek nem sike-

rült a nyugalmat békés uton helyreállítani, fegyverhez nyúlt és a zendülés egyik vezetőjét megölte, egyet pedig megsebesített. A fogház igazgatója kénytelen volt a fogház összes kijárait elzárni. A városi kapitány helyettese megjelent a helyszínen és két század katonasággal megszállta a fogház belsejét, mire a nyugalom helyreállt. A rákövetkező éjszaka nyugodt volt, de reggel a külön épületben lévő női fogházban megint zavargások voltak, úgy, hogy a katonaságnak közbe kellett lépnie és néhányszor sortűzet adni. Egy rabot megölte. A zendülés ezzel véget ért.

CSARNOK.

A tűzpróba.

— Regény. —

(Folytatás.)

— És miért nem? Az eset előttem nagyon is tisztán áll. Ha valaha traumatic-tetanus adta magát elő, ez bizonyosan az.

— Igen, de ily esetben valami sérülés nyomának kellene látszani.

— És úgy is volt. Hát nem mondtam én önnek tegnap, hogy a fiúnak tüment a körme alá?

— De én az elhunyt kezeit gondosan megvizsgáltam és úgy találtam, hogy ez állításnak semmi alapja nincs.

— Kétségkívül csalódnia kellett doktor — viszonzá Dent. Mistress Evelyn positive, mint tény erősíté azt és ő kétségtelen, hogy nem mond valótlan dolgot.

— A mit én ő előtte állítottam, az alapos, — viszonzá Reginald daczosan.

— De hát miféle más okát adhatja e halálesetnek?

Charlton orvos érzi, hogy most sikamlós térére lépett, ahonnan néhány pillanatig gondolkodott s így szólt:

— Ó nagyon jól tudhatja, hogy van oly méreg, mely a tetanusnak minden symptomáját előidézi.

— Ön úgy hiszem a strychnint véli?

— Azt értem.

— Nagy Isten! Hiszen csak nem képzelheti ön, hogy valaki strychnint adott volna be neki?

— Én mit sem képelek. Én nem emelek vádat. Csupán mint orvos beszéllek. Arról van szó, hogy a haláleset valódi okát megállapítsuk.

— És mihez akar ön fogni?

— Egy post mortem vizsgálatához.

— Abba a család nem egyezik bele, — viszonzá Dent — és entre nous, én azt feleslegesnek tartom. En tömérék tetanust gyógykezelttem és valóban számtalanszor ki is gyógyítám. En nem titkolhatom el ön előtt, hogy önnek strichninre vonatkozó eszméje nagyon furesa és a körülmények folytán egyáltalán el nem fogadható.

— Azonban ön doktor, nem fog ellenére lenni a poste mortem vizsgálatnak?...

— Ami engem illet épen nem; de a mint mondtam, az illetők nem adják beleegyezésüket.

— Én úgy hiszem, Evelyn ur nem iesz ellene, ha ön is amellet szói.

— Azt én tiszta lelkiismerettel nem tehetem — szólt Dent, mert bármennyire tiszteljem is önnek véleményét ismétlem, nem látom annak szükségét.

— De hát a boldogultnak kezeit sem akarja megvizsgálni, hogy legalább

meggyőződjk, hogy a haláleset állítólagos okának semmi nyoma?

Dent hallgatott néhány pillanatig és valószínűleg megfontolván, hogy ily indítványt észélyesen visszautasítani nem lehet, így szólt:

— Semmi ellenvetésem e tekintetben doktor! Mindjárt is odamehetünk, még mielőtt körutamat megtenném.

(Folyt. köv.)

A Józsefstadti kőkoporsó
Eablánczon a hazáért.

— Irta: FARKAS EMÓD.

— Folytatás. —

Most is csak egy büzlött az italtól s a mikor az ifjak ezt észrevették rajta, előbbi haragjuk egyszerre szétrobbant, mint egy tüzes lebkő.

Vaj' miért is vennék a lelkükre, a mit ez itt latyakos fővel összeöbégat.

Egymás mellé állva, bátran néztek kancsal szemébe.

— Pfi, pfi, de fiatal esírkék! — sistergett a nagyhatalmu ur.

Aztán kardja markolatára támaszkodva, még jobban előre hajolt és szenteskedő szemforgatással fogott mondókájába.

— Maguk még éretlen gyerkőczök, a kik azt sem tudhatják mi fán terem a forradalom, magukat becsapták, rutul elámitották a megrögözött forradalmárok, nem esodálkozom rajta, mert a fiatalság: bolondság. De most itt az alkalom, valljanak be őszintén mindent, s akkor sokkal enyhébben fogunk itélni önök felett.

Itt elhallgatott a rettenetes ur és sovány mellét telhetőleg kidüllesztve, várta a hatást.

Az ifjak alig értettek egy pár szót németül; még legtöbbet fogott fel belőle Farkas, a ki aztán nyomban meg is felelt neki:

— Ezredes ur, mi itt sem mondhatunk egyebet, mint Maros-Vásárhelyen. Mindnyájan ártatlanok vagyunk s kérjük, bocsáson minket szabadon.

— Mit, — pattant föl a kardos Hüvelyk Matyi, — maguk semmirekellő ifjoneczok lázadást szítanak s még azt akarják, hogy rövidesen szabadon eresztük magukat. Na, majd megtanitom én magukat!

A berzenkedő öreg csak úgy ontotta magából a nyálat, összebizizgálva vele a húzódozó ifjakat.

Ezek azonban csöppet se ijedtek meg tőle s a nagytekintélyü ur a legnagyobb felháborodással tánolygott ki czelájukból.

Alig hogy becsapta az ajtót, az ifjak meg nem állhatták, hogy hangosan föl ne kaczagjanak.

— Valóságos pulykakakas, — szólt nevetve Muzsnai. — Ugyan mit mondtál neki, hogy úgy berzenkedett?

— Azt, hogy ártatlanok vagyunk, hát ideje volna már, ha szabadon bocsátanának.

Nem sokára a börtönfelügyelő nyitott be és felsőbb parancsra magával hurcolta Muzsnait.

Délután a többire került a sor, úgy, hogy estére már Deák Farkas egyedül maradt.

A szegény ifjak előtt borzasztónak tűnt föl ez a magányosság. A mély esendben s a szobáját borító koromsötétségben úgy képzelte, mintha elevenen egy halottasházba zárták volna kint a temetőben, az enyészet sirdombos országában Ha behunyta a szemét, akkor meg rómképet látott.

Szinlap.

Ma szerdán, 1903. évi január hó 21-én:
ötödször:

A doktor ur.

Bohózat 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Bohózat 3 felvonásban. Irta: Molnár F.

Dr. Sárkány	Sebestyén G.
Puzsér	Krémer Jenő
Sárkányné	Hahnel A.
Lenke	Csige Ilonka
C-ató	Pat-ky Béla
Cseresznyés	Nagy Dezső
Bertalan	Virágháty L.
Marosiné	Havasi Szidi
Az igazgató	Szalay Károly

Holnap csütörtökön, január hó 22-én, bérlet
97-ik szám „A“

A kis szökevény.

Operett 3 felvonásban.

A meddig a készlet tart!

Mint különös

olcsóságokat

ajánlunk:

- Jó mosó zephireket mtr. 20 kr.
- 120 czm. Női divatposztókat 56 „
- Jó mosó barchetteket 22 „
- Bluzra való barsonyokat 50 „
- Pongis selymeket 65 „
- 120 czm. Cybelin kelméket mtr. 75—90 kr.
- Egész új bluz selymeket mtr. 85—1 frt'ig
- 120 czm. divatszöveteket mtr. 45 kr.

Bosznay J. és Társa

divat-áruháza

Debreczen, Kossuth-utca 5. sz.

Olcsó tűzifa beszerzés.

Hay Károly tűzifa kereskedésében, hol cser-, gyertyán hasáb tűzifa ölenként 11 frt 50 krtól feljebb beszerezhető. Megrendelhető: Degenfeld-tér 2. sz és a telepon Vargakert sarok, Ispotály laponon, a vasut mellett.

Hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy a takarékos és hitelintézet részvénytársaság igazgatósága a betétek után fizetendő kamatok maximumát

1903 január 16-tól

kezdődő joghatályljal

4 1/2 % -ban.

állapította meg.

Kelt Debreczenben, 1903. jan. 13

A. vezérigazgató.

Debreczen és vidékén a legnagyobb új hangszerek készitési műhelye és vállalata

KOMÁROMI M.

mindenhenemű hangszer készitő, főtér 41. sz. I. em. főtörsdével szemben

czimbalom

legnagyobb raktára. Zongora vasszerkezettel, 10 évi jótállás, 3 havi ingyen tanítás. Iskolahegedű 6 koronától fejjebb, finom mesteri hegedű 1000 koronáig, **MINDENFÉLE HANGSZEREKBŐL nagy választék.** Kitünő, tartós kellemes hegedű és czimbalom hurok és mindenféle alkatrészek.

Javitásokat a legkomplikáltabb és felelősség mellett művészi szakértelemmel készítek. — Hangolást elfogadok, régi hangszert veszek vagy cserélek.

1 méter 80 cm. széles tennissz flanel 12 krajczár.

Az üzlet teljes feloszlatása miatt

hatóságilag engedélyezett

Végkiárusítás.

Van szerencsém a t. közönség szives tudomására hozni, hogy női divat, vászon és rövidáru üzletemet feloszlatam s a raktáron levő árukat a beszerzési árnál is olcsóbban árusítom el — és pedig:

Női ruhaszövet	Női-, férfi- és gyermek tricó ruhák
Carton, batiszt	Fiu- és leány ruhácskák
Vaszon, Chiffon	Női-, férfi- és gyermek fehérneműek
Velez, flanel	Gallérok, zsebkendők
Posztó és haraszt kendő	Paplanok, esernyők
De.ektüző (mieder)	Függönyök, agyterítők
továbbá	Mindenféle beléseműek.

Minden elfogadható áron.

Ezen olcsó bevásárlási alkalmat a t. vevő közönség b. figyelmébe ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel:

KISS LAJOS

Alföldi Takarékpénztár épület.

1 pár finom kezelo 20 kr., 1 ötrötü gallér 12 krajczár.

Loden szövetmétere 11 krtól feljebb

Flanel blousok 67 krtól feljebb.

Apró hirdetések.

„Hattyu“ levele van.

„Kitartás“ levele van.

Örökbe adnám öt hónapos törvényes fiát szegénység miatt. József kir. herceg utca 33. sz.

Vidéki nagy városban egy jó forgalmu fűszerkereskedés trafik és pálinkaméréssel átadandó. Czim a kiadóhivatalban.

Pénztárnokné kerestetik egy rőfös és rövidáru üzletbe, ki a német levelzésben teljes jártassággal bír. Czim a kiadóhivatalban.

Varró és tanuló leányok felvétetnek Darabó-u. 35 ik szám.

A Teleki-utca 75. sorszámú ház eladó. Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatalban.

Czimbalom pedálos, egészen új eladó. Czim a kiadóban.

IV. gimnaziumot végzett fiatal ember irodai munkákra ajánkozik. Czim a kiadóban.

700 darab tölgyfa, mely 2 éves vágás eladó. Honvéd-utca 62.

Favágást házhoz járó favágógéppel elvállal. Kerekgyártó József, Csapó-utca 31. szám alatt.

Házfelügyelőnek ajánkozik tisztességes gyermektelen házaspár, a nő gazdasszonyi munkákban is segédkezhetik. Borz-utca 13.

Vaskereskedésbe tanuló (Nánássy Lajos vaskereskedésébe) felvétetik.

Irodai küldöncznek egy 12-14 éves fiú azonnal felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Megvetelre keresek egy jó karban levő íróasztalt. Czim a kiadóhivatalban.

Lindenfeld J. Jenő Városház-
utca 2. sz.
Legfinomabb fumei 3 csillagos petro-
2 leum literje 14 kr.
csillagos. 12 kr.

Boros Testvéreknel divatos
női ruhakolmék, seimék, téli kendők és velezek a versenyben letező legolcsóbb árakban. Maradékok féláron.

Pemetefü cukor (Borssy-féle-
1 doboz 10
krajczár. Kapható: Borssy cukrázdába és
Józsa és Jóna urak boltjában

Világhírű Martell Cognac
Debreczen és vidéke részére egyedüli főraktár: Varay József kereskedésében, városi bérpalota.

Zongora tanítót (férfit) keresek
gyermekhez. Érte-
kezhetni: Péterfia-utca 65 szám alatt.

**Ne vásároljanak csekély értékű
gyakran hamisított rumot. Eszenciák ártalma-
sak az egészségre.**

Battle Axe Jamalka rum el van ismerve, mint
The Nectár of Jamaica.

Minden üveg megtöltése a czég személyes
ellenőrzése mellett lesz eszközölve.

A. A. Baker & Co London E. C

Európában és a vi-
lágban az összes kul-
tur államokban a tör-
vény védi.

Debreczenben kapható: Csanak József, Geréby
Fülöp Utódai, Kontsek Géza és Komlóssy
Lajos urak üzletében.

ASZTALI BOROK érkeztek Kontsek Géza

fűszer- és borkereskedésébe.
Szabó Gyula úr termése.
Érmelleki asztali vegyes 1 liter 35 kr.
Érmelleki rizling 1 liter 40 kr.
Leszállított árak!

Tulhalmozott raktár miatt
kalapok, cipők, ingek, gallérok
kézellők, nyakkendők, pénztárczák
szivar és cigarettá tárczák és számos
itt fel nem sorolható áruk
beszerzési áron lesznek árusítva.
Jó minőségű ingek 85 krajczártól.
Színes kézellő párja 20
Férfi cipők 2 frt 30
Kalapok 55 krtól feljebb
Miklós és Markbreit
Bazár üzletében Frohner szálloda
mellett.

Hirdetés.

Intézetünknel

4 1/2 % -ra

elhelyezett betétek kamatlabát

1903. február hó 1-től kezdve

4 1/4 % -ra

szállítjuk le.

Az Alföldi Takarékpénztár részvénytársaság
igazgatósága.

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyó“-hoz

Debreczen Főpiaz A városházzal szemben.

Ajánlja a teljesen fémmentes s kiváló hatású

„Mollitergin“

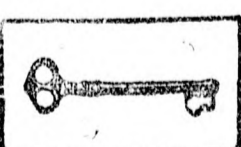
rcz s kézbor finomító szépitő szerét, mely folyadék amig ártalmatlanságra nézve
eljesen egyezik a vaselin s glycerinnel, hat sra nézve azokat jóval fölülmulja.
Hatása gyors és biztos! A szélkisujta arcot, vagy kezeket a legrovidebb idő
alatt fehérre, puhává s üdévé teszi s poudert alá is igen ajánlható. Mint bőr-
ápoló szer páratlan!

Egy üveg „Mollitergin“ ára 1 korona.

Schicht szappan

„Szarvas“, vagy „Kulcs“

jegygyel.

legjobb és legkiadósabb s ezért a

legolcsóbb szappan.

Mindenütt kapható!